Szerkesztőség
és
kiadó hivatal
Piacz. Simonffy-ház a városházával szemben.

Ide intézendők a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint az előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és a hirdetmények. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen **naponként,** a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve!

Egész évre	10 frt — kr
Félévre	5 frt —
Negyedévre	2 frt 50
Egy hóra	1 frt —

Hirdetési díj:
Öt-hasábos petitsor egyszeri beigtatásért 5 kr. — Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyilttér 4 hasábos petitsorért 20 kr.

X. évfolyam. 1883. Debreczen. Csütörtök, márcz. 1. 43. szám.

A borkereskedők és borügynökök.

(Befejező közlemény.)

IV.

Budapest, febr. hó.

Az ügynök, s a kereskedő is eddig egyrészt mindig ki volt téve a csalódás veszélyének; egészségesnek tetsző bort vásárolt, mely mégis betegen érkezett meg; bort vásárolt s nem tudta azt, hogy a mustoskádak fele vizzel lett megtöltve.

A hasonló folyton ismétlődő esetek által előidézett veszteségek elkerülése végett közel állott a gondolat, hogy a kereskedő vagy maga is csaljon, vagy legalább a veszteség koczkáztatását a termelőre háritsa, azaz eleitől fogva oly csekély árat ajánljon, hogy a következmény csak nagyobb vagy kisebb nyereség közötti ingadozás lehessen. Egészen másként fog állani a dolog akkor, mikor majd a helyi pinczeegyletek és ezekkel kapcsolatban az országos szövetkezet szerepelnek bortermelők és eladók gyanánt, ekkor a csalás eleitől kezdve ki leend zárva, a rationalis kezelés biztositékául szolgáland a bor egészséges volta mellett s az eladó az ügynöktől nagyobb árat is kaphat, mert az tudja, hogy mit vásárol.

Az országos szövetkezet müködésének első éveiben nagyon is igénybe veendi megbizható ügynököknek közremüködését és csak ilyenek érdemelnék, hogy velük foglalkozzunk, mert az országos szövetkezet azon bortermő vidékeket, a hol helyi egyletek nincsenek és addig, mig olyanok létesittetnek, továbbá egyesektől, a kik a szövetkezetbe bármi oknál fogva be nem lépnek, borokat fog vásárolni. Másfelől az ország minden vidékének bor kereskedői a szövetkezet pinczéiből fognak nagyban fiatal borokat vásárolni a kicsinybeni eladásra s a megbizható és értelmes ügynökök mindkét esetben nélkülözhetlenek lesznek, mert mindig szükség leend közvetitőkre egyfelől a termelők és a szövetkezet, másfelől a szövetkezet, a termelők és a kicsinyben eladó kereskedők között. Minél jobban ki fog fejlődni a magyar borkereskedés, annál érezhetőbb lesz a derék borügynökökre való szükség, épp ugy, mint a franczia courtierekre, kik az ottani borkereskedésnél nélkülözhetlenek, s mint derék szakemberek és jellemes emberek diszes állást foglalnak el. Egyetlen medoci bortermelőnek sem jutna eszébe bármely courtier-nek is a pinczéjébe való lépést megtagadni, vagy a borkezelésre vonatkozó tanácsot fitymálni, másfelől egyetlen bordeauxi nagykereskedő sem vásárol borokat valamely termelőtől a nélkül, hogy a courtier vele ne lenne s az ezt megillető százalékot ki ne fizetné és mind az eladó, mind a vevő rendszerint kifogás nélkül az alkudozás alapjául elfogadja a courtiernek részrehajlatlan becslését az üzlet megkötésénél.

Remélem, hogy az elmondottakkal eléggé kifejtettem, miszerint a termelők tervezett szövetkezete s a borkereskedők és ügynökök között semmiféle érdek összeütközés nem forog fenn; amaz a termelők társulása, melynek feladata a termelés fokozása és a terménynek javitása a közös előállitás segélyével, emezeknek megmarad a megvásárolt nyers termények kereskedés, annak szakavatott termelése, a piacz kiszemelése és a konjunkturák felhasználása általi nyerészkedés, a részletes értékesités utján, mely eredményt ama két tényező fogja előteremteni, a melyekkel a termelő rendszerint nem rendelkezik: pénz és szakképzettség.

Az értelmes és megbizható ügynökök müködése pedig a termelők szövetkezetére nézve nélkülözhetlen lesz, a borkereskedők pedig a szövetkezetnek nem versenytársai, de vevői fognak lenni.

Minél inkább fog fejlődni a termelők szövetkezete, annál nagyobb lendületet fog venni a kereskedők üzlete is, egészséges és állandó alapokon, és annál több keresetjük lesz a borügynököknek is.

Gróf Keglevich István.

— **Az osztrák-magyar vámconferentia** tárgyalásai megbiusultak. Az osztrákok ugyanis a szeszkiviteli premiumot szigoruan 18%-ban kivánják megállapitani, a mi a mostani premiumot egy harmadra, sőt némely esetben egy tizedre redukálná. Ezt a magyar kormány képviselői természetesen nem fogadhatják el. — A melasse vám megszüntetésének tárgyalásába pedig a magyar kormány közegei addig, mig a szeszadó reformájával tisztába nincsenek, nem bocsátkoznak bele.

— **A kir. curia tegnapi teljes ülésében** hitelesitette azt a polgári ügyben hozott döntvényt, melyet a polgári osztály összes ülése f. hó 5 én mondott ki. A döntvény következő kérdésre: A három évnél régibb időből eredő ügyvédi dijak iránti követelésekkel szemben az osztrák polgári törvénykönyv 1480 § ában szabályozott elevülés érvényesithető e vagy nem? határozottan nemmel felel.

Országgyülés.

— A képviselőház. —

Budapest febr. 28.

A képviselőház mai ülésében mindenek előtt a magyar czimer használatáról szóló javaslatot tárgyalta s azt élénk vita után, melyben Thaly, Tisza Kálmán, Irányi, Madarász József és Tibád vettek részt, ugy általánosságban, mint részleteiben el is fogadta.

Ezután a curiának országos képviselőválasztási ügyekben való biráskodásáról szóló javaslat került volna tárgyalásra, de Éles Henrik előrebocsátott indokolással annak a napirendről való levételét ajánlotta. Ebből jó két óra hosszig tartó élénk discussió fejlődött ki. Győry Elek Pauler miniszterhez azon előzetes kérdést intézi, hogy minő állást foglal el a tett inditványnyal szemben.

Az igazságügyminiszter azt feleli, hogy nem lát ugyan okot arra, hogy a javaslat ne tárgyaltassék, de ezen nyilatkozatával nem akar senki véleményének praejudicálni. Erre ismét Győry szólal fel és sürgetve a javaslat érdemleges tárgyalását, csodálkozik, hogy Éles a pártfegyelem ellenére a napirendről való levételt javasolja. Helfy épen ellenkezőleg a legszigorubb párfegyelem jelét látja Éles inditványában, mert ez a kormány beleegyezésével, előzetes tudtával tétetett, miután a kormány ily uton akar megszabadulni oly javaslattól, melyet egy meglevő törvény rendelete folytán terjesztett be. A szélső balról még Polonyi és Németh szólaltak fel, ez utóbbi igen kevéssé sikerült élczelődések között — a javaslat tárgyalása mellett.

A kormány és a szabadelvü párt ellen az oppositió részéről felhozott invectivákra Hegedüs Sandor válaszolt sikerülten. Apponyi Albert gróf és Szilágyi Dezső a tárgyalás mellett szólaltak fel; Tisza Kálmán előadta a kormány álláspontját e kérdésben hangsulyozva, hogy helytelen lett volna, ha a kormány pártkérdést csinál a javaslatból s mintegy erkölcsi pressioval keresztül viszi azt a kérdést, mely a képviselőház hatáskörére hivatkozik. Még Szilágyi Dezső és Hegedüs Sándor között történt egy kis személyes természetü ripostirozás s erre aztán a vita befejeztetvén, névszerinti szavazás történt a javaslatnak napirendről való levétele fölött. A szavazás eredménye az, hogy Éles inditványát elfogadta, 80, nem fogadta el 115, távol volt 217 képviselő. — Ülés vége 3/4 3 órakor.

A kormány tagjai, valamint az igazságügyi bizottság tagjai s több szabadelvüpárti képviselő is (Kovács László, Prónay József, Hegedüs Sándor stb.) a napirendről levételt inditványozó javaslat ellen szavaztak.

Ausztria-Magyarország elleni tüntetések.

Rómából távirják, hogy ott kedden este 9 1/4 órakor, midőn a corso tele volt sétálókkal, a Chigi-palota előcsarnokából, melyben az osztrák-magyar nagykövet lakik, borzasztó durranás hallatszott. Egy bomba robbant szét ott, de senkit sem sértett meg. A rendőrök el akarták fogni a portást, de rögtön észrevették tévedésüket. Ugyanakkor egy-egy bomba sült el a királyi palota és a Palazzo Venezia előtt. A nép nyugodt volt és senki sem fogatott el. A tetteseket nyomozzák.

*

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Egy asszony, a kinek bogara van.

Regény.

Irta: **Tóvölgyi Titusz.**

(45-ik folytatás.)

XXIII.

Bogara van.

Gábris nyugtalanul járkált a szobában fel és alá: „Csak legalább Fehérkuthy itthon volna,“ — gondolá, anélkül azonban, hogy e gondolatát nyilvánitani merte volna, nehogy maga ellen ingerelje a neheztelésre már is kész asszonyt, kit bántani kezdett már a „tulzás“ — melylyel Bertát elhalmozták. Pedig szó ide, szó oda, vannak jelenségek, melyeket az ellenkező nemben élők sokkal alaposabban képesek megbirálni. A szorongatott helyzetet azonban, melyben volt, nagyon belátta Gábris is s mintegy neheztelni kezdett magára, hogy a nősülési bolondéria ennyire hatalmába keritette, mióta egy nyugodt pillanata még nem volt.

— Hogy ennek az izgatott állapotnak véget kell vetni, — mondá fenhangon, — azt magam is elismerem; de mikor hát oly gyáva vagyok, mint egy nyul . . .

— Eh! — kiáltá Fehérkuthyné, kit méginkább nekibátoritottak e szavak, — nem is fogok én önre hallgatni, de talán már nem is birt volna, mert szinte reszketett a vágytól, hogy Berta előtt, mint Baktay Gábris küldöttje, megjelenhessék. A gondolat, hogy mit fog tenni e nő, és hogy fogadja az ajánlatot, nagyobb vonzerővel birtak, mint amilyet egy két vonalnyi átmérőjü láncz, viszatartani képes lett volna. Arra, hogy visszautasittassék, persze hogy a világért sem gondolt volna. A nélkül tehát, hogy a Gábris határozott engedélyét bevárná, kisurrant a szobából.

Képzelhetni lehet a kellemetes helyzetet, melyben magát, az egyedül maradt kérő találta; tagjain oly sürün czikázott végig a villanyos hidegség, mint mikor a földhöz közeluszó terhes felhő villámai egymást érik, s mely villámokról a léghajósok, kik ily vihart a felhők közt éltek át, azt állitják, hogy az emberen keresztül járva anynyira megtöltik villanyossággal, hogy a hajszálak szikrát hánynak, s hogy halálfia lenne, ki ilyenkor megérintené, de az ember is. — Gábris pedig, ki kellő közepében volt a viharnak, ilyféle érzelmekkel birhatott. Kezdetben haját borzolta, s nem valószinütlen, hogy azok szikrákat hánytak; aztán bajszát vakargatta, hogy a szálak ujjai közt maradtak, majd fel-alá járt, majd leült, majd óralánczát kinozta és gyötörte, majd az órát nézte anélkül, hogy egy számot is látott volna azon. — Elővette Petőfinek az asztalon diszkötésben díszelgő költeményeit, s egyiket a másik után olvasván, annyit értett meg belőlük, mintha chinai nyelven léttek volna megirva; a betük összefolytak szemei előtt; vagy pedig az ablakon nézett ki, de ha arra megy, nem ismeri meg a saját anyját.

„Sokáig beszélgetnek“ s aztán birálgatni kezdé, hogy jónak avagy rosznak vehető-e a jel? Fehérkuthyné mindenesetre nagy feneket keritett a dolognak, — vagy Berta adott tagadó választ, és most a rábeszélés müvészete vétetik igénybe. Ha tudnám, bekiáltanék hogy ne erőltesse a dolgot. — De hiába, jobb igy. A nők néha szerénységből is nemet mondanak. No abban biztos vagyok, hogy a kisasszony nem egy könnyen fog megbátrálni. — Vagy pláne, már a teendők felől beszélgetnek. Gábris türelmetlenül dobbantott lábával: „Az ördögbe, ezt elvégezhetnék azután is.“ — Azután lázba hozta a gondolat, hogy elfogadja, és növelte lázát a gondolat, ha elnem fogadja: — szóval a lelki állapot, melyet a rövid félórai várakozás után keresztül élt, ha egy huszonnégy óráig huzódik, képes lett volna megőszitení őt.

Végre rubasuhogást, és lépteket hallott. Megrázkódott, mintha a hideg lelte volna: „Brrrr! — Itt jön!“ —

Az ajtó megnyilt.

A belépő hölgy kissé halavány volt, és nem nézett mindjárt a Gábris szemei közzé. Az asztalhoz ment és megigazitotta a szőnyeget, melyen az félre volt csuszva; Gábris ugy kisérte tekintetével minden mozdulatát, mintha a lövést, mely történni fog, lenne szándékában kikerülni. Az asszony azonban nem szólt, rakosgatott egyetmást, mintha semmi sem történt volna, noha kezdi remegtek az izgatottságtól.

A Gábris homlokán verejtékcseppek jelentek meg, hanem a megszóllitástól irtózott ő is. Végre nem állhatta. Összeszedte magát, hogy kellő nyugodtságot tanusithasson, aztán a fuladozásboz hasonló hangon kérdé:

— Nos?

Fehérkuthyné vállatvont:

— „Bogara van“ — mondá.

Gábris elhalványodott.

— Tehát visszautasitotta? . . .

— Azt mondta, hogy önt tiszteli, hogy önről sokkal magasabb fogalmai vannak, mint a legtöbb férfiról, hogy önnek hálával is tartozik, azonfelül elismeri a meg nem érdemlett szerencsét . . . de . . .

— De? . . .

— De hát bogara van! — kiáltá az asszony hetvenkedve. — Nem akarja önt boldogtalanná tenni . . . .

Gábris egy székre hullt inkább, mint ült, fejét kezére hajtotta, és sokáig hallgatott, végre felált, kalapját vette, és alig érthető hangon mondá:

— Több ily asszony nincs a világon!... Szemei könyekkel teltek meg, és távozott.

XXIV.

Benes Berta Fehérkuthynénak.

Hajnalos. 1855. szeptember 15 ikén.

Kedves, és tisztelt barátnőm! A névaláirásról látni fogja ön, hogy férjhezmentem. Férjem első neje meghalálozván, ő megkérte kezemet, s én nem tagadtam meg tőle. (Huszezer forintot örökölt, melyből a tiszti biztositékot lefizette.) Tudom, a világ hajlandó lesz azt hinni, (mire pirulás nélkül nem gondolhatok,) hogy ez köztünk már régen kicsinált dolog volt. Ezen feltevés azonban nem tartóztatott vissza attól, hogy kezemet a férfiak egyik legnemesbjének oda ne nyujtsam. — Én először akkor láttam őt, midőn az ezer forintot asztalára tevém. Ekkor oly jelenetnek voltam tanuja, melyet többé feledni nem birtam. Később elhozta az ezer forintról szóló kötelezvényt, persze anélkül, hogy valaki kivánta volna. Ez volt másodszori találkozásunk, midőn ismét oly vonást tanusitott, mely akkori helyzetemben mély benyomást gyakorolt reám. Harmadik tette volt, az ezer forint megküldése, melyet nem fogadtam el; negyedik az ezer forint mikénti felhasználása. — En is ember vagyok tisztelt barátnőm, s a becsület, lovagiasság, és gyöngédség ily jelei nem repülhetnek el felettem hatástalanul. Szerencsétlen férjem halála után az élő emberek közt ezen egyetlen egyhez éreztem mélyebb ragaszkodást, s azért nem is fogadtam el, az általam nagyrabecsült Baktay Gábris ur nemes ajánlatát, bár arra, hogy valaha a Benes neje legyek, nem is gondolhattam.

Midőn pedig kötelességemnek tartottam volna, hogy kegyedet, igen tisztelt barátnőm ez esetről tudositsam, meleg rokonszenvem kijelentése mellett maradok . . .

(Vége.)

TELL VILMOS.

Drámai tanulmány.

E. Kovács Gyulától.

(Tell, szinmü 5 felvonásban. Irta Schiller. Fordította Tomor Ferencz. Ez uj forditás és jelenetezés szerint először adatik Debreczenben, 1883. márczius 3.)

(Folytatás.)

Az ihlett lélek nemes hangjai, a nagynemü lelkesedés, a magas szárnyalásu diktiok gyönyörrel töltenek el még akkor is, ha olykor lassitják, nehezitik is a drámai cselekvény rohamos fejlődését.

Kivánatos lenne ugyan, ha Shiller is oly tökéletes embereket nyujtana a szinmüvésznek

Bukarest, febr. 28. A „Romanul“ mai jelentése szerint Karagyorgyevics Cetinjébe érkezésénél az ottani oroszbarátok által nyilvánosan mint Serbia és Bosznia királya üdvözöltetett.

A gazdasági egyesületek nagygyülése

III. nap.

Budapest febr. 28.

A szövetségbe lépett gazdasági egyesületek nagygyülésének harmadik napján tárgyalás ala vétettek a 8. és 9. pontok, melyek a vidéki egyesületek és fiókegyesületek, valamint a gazdakörök közti kapcsról és a gazdakörök és fiókegyesületek tagjai által fizetendő mérsékelt tagdijjakról és az állami segélynek ezekre is leendő kiterjesztéséről stb, szólnak.

Rövid vita után határozatilag ki lett mondva: 8. A megyei, vagy megyei jleggel biró vidéki egyesületeknél a megyei központi és a járási fiók egyesületek s a gazdakörök között már szellemi s anyagi tekintetben egyaránt szerves összefüggés létesitendő, A megyék kisebb területe, közigtatási tekintetben egymáshoz tartozandósága egyarant indokolják, hogy egy közgazdasági területen egyenes irányban történjék a munkálkodás. E kérdéssel kapcsolatban óhajtandónak tartja a nagygyülés, hogy oly esetekben, midőn a megye közigtatási központjai nem esnek egybe, s enuélfogva a központositás kibékithetlen érdek ellentétek folytán örökös surlódásokat idézne elő, a központositás ne erőszakoltassék, hanem a jövő fejlődés tekintetéből ugy az ily természetü egyesületek, mint a már most létező tekintélyes ügykörrel biró vidéki egyletek működési területének határai az érdekelt egyesületek felkérésére a földmivelési miniszterium közbe jöttével megállapitassanak.

A 9 ik pontra pedig: A megyei egyesületeknek a fiókegyesületekkel való összeköttetésénél szakosztály a német rendszer szerinti összefüggést tartja czélszerünek s azért javasolja, hogy a megyei vagy vidéki központi egyesületek nagyobb s a fiókegyesületek a kisbirtokosok által is elviselhető kisebb tagdijat vessenek ki. A fiókegyesületek belügyét saját működési területük szükebb érdeke szabja meg, ellenben a megyei érdekeket már meghatározott számu kiküldöttek által a központban kisérik figyelemmel, mely központ e fiókegyesületeket a megye határán tul kifelé is képviselje. — A következő pont pedig függőben hagyatott és majd a biztositásra vonatkozó kérdéseknél fog tárgyaltatni.

A 11. pontra nézve a szakosztályi javaslat változatlanul el lett fogadva, a hontmegyei gazdasági egylet azon javaslatával együtt, hogy minden egyesület intézkedjék a kiviteli kereskedelem lehető elősegitése iránt. A kitüzött kérdőpontok ezzel letárgyaltatván, a bizottságba a kévetkező tagok választattak be: Korizmics László, gr. Dessewffy Aurél, gr. Károlyi Sándor, gr. Apponyi Albert, gr. Keglevich István, Melczer Gyula, Viczmándy Ödön, Farkas Ábrahám, gr. Zichy Nándor, Scitovszky János, Emődy József, Bartha György, Szilágyi Virgil, dr. Gaál Jenő, Maday Izidor, Krisztinkovich Ede és Ordódy Lajos. Továbbá elhatároztatott, hogy a bizottság április derekán működését megkezdje, ugy hogy nagygyülése már május hóban összehivható legyen.

Végre kivánatosnak jeleztetett, hogy a nagygyülésre kiküldöttek ne kapjanak merev utasitásokat, hanem bizonyos diskrecionális hatalmat. Ezután a gyülés a mezőgazdasági biztositási ügy tárgyalására tért át, melynek folyamán a szakosztályi javaslatokat lényegtelen módesitásokkal elfogadta, a mivel egyszersmind a gyülés is, miután az elnöklő Dessewffy Aurél grófnak köszönetet szavazott, véget ért.

A cselédek jutalmazása.

A cselédek jutalmazására Aradváros főkapitánya is dolgozott ki egy szabályrendeletet, melyet a város legutóbbi közgyülése el is fogadott, s a szabályrendelet legközelebb felterjesztetik a belügyminiszteriumhoz jóváhagyás végett. Az aradi szabályrendelet szerint a város a cselédek jutalmazására egy alapot alkot azon 10 krnyi illetékekből, a melyet a szolgálatba álló cselédek beálltukkor fizetni kötelesek. Ezen alap kamataiból 20 cseléd fog jutalmaztatni évenként s pedig oly összeggel, mely ötven frtnál nagyobb s 10 frtnál kisebb nem lehet.

A már egyszer jutalmazott cselédek csak 3 év mulva kaphatnak ismét jutalmat. Ezek az aradi szabályrendeletet főbb határozmányai.

Összehasonlitva ezt a Szentes város polgármestere által készitett szabályrendeleti tervezettel, ez utóbbinak kell előnyt adnunk már azon okból is, mert e szerint a jutalmazás mindjárt meg fog kezdődni, holott az aradi szabályrendelet szerint először egy tőkének kell összegyülni, a melynek kamataiból (!) történhetnek aztán a jutalmazások. Addig pedig még sok viz fog lefolyni a Maroson. Az aradi szabályrendeletnek még az a hibája is van, hogy a jutalmazásokat csak a „házi“ cselédekre szoritja. E lenben előnye az aradi szabályrendeletnek a szentesi felett, hogy ámbár kisebb összegü, de több jutalmat állapit meg.

Ismételve ajánjuk városunk figyelmébe a cselédek rendszeres jutalmazásának eszméjét. Nagy szolgálatot tehetnek ez uton a közerkölcsösségnek s igy közvetve a közgazdaságnak is.

Irodalom és müvészet.

× **Budapest főváros tervrajza**, az összes utczák terek stb. lajstromával czimü diszes, a hazai könyomóiparnak becsületére való térkép jelent meg Dobrowsky és Franke könyvkiadó czég kiadásában. A térképet a legutolsó ujitások és a legjobb források után Frivisz Ferencz rajzolta, ára 60 kr.

× **A mücsarnokból.** A Zichy Mihály festményeiből és rajzaiból rendezendő kiállitás megnyitása mártius hó 12-ére van tervezve. Zichy Mihály, ki jelenleg Szent-Pétervárott tartózkodik, a hol Lermontow müveit illustrálja, a kiállitás idejére Budapestre szándékozik jönni. Liszt Ferencz, kinek Zichytől egy festmény van birtokában: „A bölcsőtől a sirig“ czimmel, megigérte, hogy e festményt a kiállitásra át fogja engedni. A müvész legjelentékenyebb festményei, a „Dance macabre“ és a „Modern szirén“ már itt vannak, ezenkivül még vagy 40—50 különféle festmény és rajz lesz Zichytől kiállitva, melyek este villamos világitás mellett lesznek láthatók. — A Verescagin-kiállitás képeit már leszedték és jelenleg azoknak elcsomagolásával foglalkoznak, a mi még mintegy kétnapi időt fog igényben venni, mely után a képek egyenesen Moszkvába szállittatnak.

× **Huszár Adolf mütermében.** Huszár Adolf már befejezte a Deák-szobor munkában levő két mellékalakjának óriási agyagmintáját és jelenleg Deák ülő alakjának mintázásával foglalkozik, melynek nehány száz fadarabból összeállitott vázát már bevonta agyaggal. A müvész legközelebb hozzáfog az aradi vértanuk szobrának mintázásához.

Szinház.

E. Kovács Gyula negyedik fellépte is igen szép nagyszámu közönséget vonzott a szinházba, daczára annak, hogy ez este volt a nőtlen urak tánczestélye, s hogy a darab megválasztását sem lehet valami szerencsésnek tartani. Sokkal inkább szerettük volna, ha a müvész „Don Caesar de Basan“ kitünő alakitását mutatja be.

A szinházban megjelent közönségnek azonban igy is sok alkalma nyilt a müvész nemes játékában gyönyörködni. E. Kovács ismét tanuságot tett sokoldalságáról, s habár tartózkodóbbnak látszott is, mint mikor a trageodia légkörében kell mozognia, — a nézőket nem egyszer ragadta zajos tapsokra. —

Legközelebbi fellépte a „Tell Vilmos“ czimszerepében szombaton lesz, — melyre különösen felhivjuk olvasóink figyelmét. — A classikus darab ösmertetését kedves vendégmüvészünk tollából tárczánkban közöljük.

Napi hirek.

— Tájékoztató. —

Naptár: Péntek, (márcz 2.) R. kath. Szimplicz p. — Prot. Szimplicz. — Görög-orosz (feb. 18.) Leo pápa. — Izr. Templ. sz. — Nap kél 6 ó. 40 p. nyugszik 5 ó. 45 p.

Korcsolya egylet jegének használhatóságát a casinó szegletén zászló jelzi.

Muzeum nyitva áll a főiskolában minden vasárnap 10 órától 12-ig.

Városi tanácsülés minden héten hétfőn és csütörtökön a városházán.

Thea-estély a Hungaria kávéházban zene mellett minden csütörtökön és szombaton.

Casino közgyülése márczius hó 18-án.

A debr. takarékpénztár közgyülése martius 4-én d. e. 10 órakor a városháza nagytermében.

Vereskereszt közgyülés mártius hó 11-én a városháza nagytermében.

Tisztviselői egyesület közgyülése mártius 4-én d. u- 3 órakor a városháza nagytermében.

Ujonczállitás a városháza nagytermében mártius 1-től 7-ig.

Közigazgatási bizottság ülése mártius 5-én d. u. 3 órakor kis termében.

Városi közgyülés mártius 8-án a d. e. 9 órakor a városháza nagytermében.

Ügyvédi kamarai közgyülés mártius 18-án a kamara helyiségében.

* * *

— **A iparoskör** létesitése körül fáradozók serényen munkálkodnak, hogy a szép czélt mielőbb elérjék. Az iparkamara gyüléstermében tegnap az alapszabály tervezett elkészitésére kiküldött bizottság gyülést tartott, s teljes négy óra hosszáig tartó tanácskozásban vitatta az alapszabályok egyes pontjait. Az alapszabály tervezet, valamint a készitendő felhivás a legközelebb egybehivandó nagy értekezlet elé fog jóváhagyás végett terjesztetni. Röviden megemlithetjük, hogy az alapszabály értelmében a kör elnöke csakis ipart üző egyén lehet, a kör megalakul, mihelyt 400 tag jelentkezett, alapitó tagok azok, kik legalább 25 frttal járulnak hozzá az iparoskör alaptőkéjéhez, a rendes tagok pedig három évi kötelezettséggel 2 frt évi dijat fizetnek esetleg félévi részletekben.

— **Halmágyi Lipót** kir. tanácsos és nyugalmazott pénzügyigazgató elhunyta városunkban nagy részvétet keltett fel. A derék és érdemekben gazdag férfiu holttestét tegnap kisérték örök nyugalomra. A megboldogultról következő életrajzi adatokat olvassuk a „Nemzet“ ben. „Halmágyi Lipót egyike volt azon külföldieknek, kik a magyar állam szolgálatába lépve, nemcsak névleg, hanem szivök minden érzelmével hü fiaivá lettek a magyar hazának. Halmágyi Lipót 1827 november 15-ikén született Riedben, Felső-Ausztriában. Atyja Hielmann Antal ottani köztiszteletben álló polgár volt. Egyetemi tanulmányai végeztével, 1850 deczember 5-ikén lépett államszolgálatba szülővárosában, s 1856 ban márczius havában már Szegeden szolgált, s ernyedetlen szorgalommal vetettte magát, neki a magyar nyelv tanulásának. 1859 ben Aradon I. osztályu kerületi biztos, 1862 ben pécsi pénzügyigazgató helyettes, s 1863 ban pénzügyi tanácsos és debreczeni pénzügyigazgató lett. Tapintatos magatartása már az alkotmányos korszak beköszöntése előtt is köztiszteletet szerzett neki nehéz pályáján s Lónyay 1868-ban mint magyar pénzügyminiszter megerősitette hivatalában s ez alkalomból királyi tanacsosi rangra emelte. Ezen alkalmaztatásában maradt szeretve és tisztelve mindazoktól, kik vele hivatalos vagy társadalmi uton érintkeztek 1881-ben betegeskedése folytán bekövetkezett nyugdijazásáig. Nyugdijaztatása után családjával Debreczenből, hol a társas élet lelke volt, a fővárosba költözött fel, s onnét a mult év őszén Bodajkba, az ismeretes gyógyfürdőbe tette át lakását, s itt érte utol a halál hiven ápoló családja körében, mélyen lesujtott özvegyet, Keresztényi Lillát s két gyermeket hagyva maga után.“ — Áldás és béke lebegjen porai fölött. —

— **A trieszti sorsjegyek** összes kihuzott számairól s a nyeremény tárgyakról szóló jegyzék már beküldetett hozzánk, s a kérdezősködőknek lapunk kiadóhivatala szivesen nyujt felvilágositást.

— **A nőtlen urak** tegnap tartották meg tánczestélyüket a „Bika“ nagy termében. Nem nagy számu, de rendkivül elegans, intelligens közönség jelent meg, s pompás jó kedvvel mulatott késő éjfélutánig. A közönség most is azzal a teljes meggyőződéssel oszlott széjjel, hogy a nőtlen urak tánczestélyei a városunkban rendezendő mulatságok között a legszebbek közé tartozik.

— **Köszönetnyilvánitás.** A helybeli nőtlen urak, az itt állomásozott 16-ik cs. k. huszárezred, a 39 dik gyalogezred, a 42 és 46 dik honvéd zászlóalj és a 2 dik honvéd huszárezred tisztikara által, az 1881 és 1882 évben közösen rendezett társasestélyek részvény dijaiból fennmaradt összegből, a rendezőség által a debreczeni nőegylet javára adatott 43 — negyhárom forintot, az egylet, és az általa segély-

---

ábrázolás végett, mint Shakspeare; mélyebb élvezet volna oly drámákat játszani, melynek összes környezete fölé kerülő egyetlen hőse, szakadatlanul nagy tettek szenvedélyei között zaklattatva, siet végmegsemmisülésébe, mint olyan nézőjátékot, melynek megsokasitott hősei, lelkes, dythirambikus szónoklatok, nagy eszmék kenetes ajku apostolává felejtik magukat. De ha örökké Shaksperet játszani nem lehet; ha a mai kor költői, a helyett, hogy bennünket fölmagasztalnának, erőszakosan sárba, szennybe fojtanak: bizony érthető, ha szellemünket az elsekélyesedéstől, elaljasodástól féltve, koronként Shillerhez és Göthéhez menekülünk egy kis tiszta, üde hegyi levegőt szivni.

Mondott még a fönt emlitettem referens valamit, a mire nem állhatom meg, hogy most itt alkalmilag ne reflectáljak.

II. Fülöp jellemét elemezve, kimutattam némely érintkezési pontokat Othelló és Fülöp szerelemféltési rajzában. Bizonyos hasonlatosságokat jelöltem meg a két nagy alak észjárásában, kifejezésében. Nyiltan szemlélhetővé tettem, hogy Fülöp beszédének egyik vagy másik szokatlan erejü sora, Othello melyik rettenetes kitörésének visszhangja.

A t. referens ur ezt képzelődésnek irta, de ugy látszott, hogy tulajdonképen „bogárnak“ gondolta. Hallgattam, mert mindig hálátlan dolog minden szinészi önvédekezés. Most azonban, mint nem szinész, kénytelen vagyok kimondani akár hallja, akár nem, hogy ha ő Shiller szellemén Don Carlosban nem ismeri fel Hamlet, Othello termékenyitő hatását s nem bir kimutatni magának nemcsak sorok, de majdnem egész monológokon végigvonuló rokon hangulatokat Don Carlos szövegében, akkor ő nem ismeri se Shillert, se Shaksperet.

Ha ő Gertrud és Stauffacher párbeszédén nem érzi a Brutus és Portia dialogjának szellemét; ha a Stüssi lódaráz rajánál nem emlékezik a Caska lánggal égő baljára, szeliden elhaladó oroszlánjára, vagy a Lenox ledőlt kéményeire, Ruodi halász kifakadásaiban Lear viharjelenetére; ha Verinárói és Fiescóról nem jut eszébe Brutus, Cassius: ugy azt kell hinnem, hogy erőszakosan bebunyja lelki szemeit és akár van igazam, akár nincs, ellenmondási viszketegből, egyszerüen nem akar látni s még kevésbé nekem igazat adni. S ez esetben igazán balgaság erőlködnöm. Az azonban, épen Tell származási processusánál, épen Shiller egy Göthéhez irott őszinte leveléből napnál fényesebben kiviláglik, hogy magas inspiratióit nem egyszer meritette Shaksperéből, bámult mesteri müveiből. Ugyanis:

1803. október 1-én Julius Caesar került szinre a weimari szinpadon. Göthe, ki akkor már igazgatója volt a nevezett szinháznak, többször sürgette Schillert Tell darabja befejezésére; zaklatta, hogy küldje legalább a kész felvonásokat, s valóban, darabig felvonásonként küldözgette és barátja utasitásai szerint, javitgatta is. De ép Caesar emlitett előadásának ideje körül nagyon elhallgatott, elcsendesedett volt Shiller. Göthe bizonyosan sejtve, hogy költője alkalmasint megakadt, czélzatosan adatta elő Julius Caesart, remélve, hogy annak látása uj sarkantyut, uj szárnyat ád a tárgy kidolgozásával vajudó költőnek; a nagy emberismerő valóban nem csalatkozott, mert ez előadás után lelkesült hangulattal irá Göthének: „Tellemre nézve megbecsülhetetlen kincs volt ez előadás; megfeneklett hajóm ujra föllendült, még azon este lázas erővel fogtam a befejezés nagy munkájához.“ Nincs ebben semmi csodálatos. Régi dolog, hogy nagy tragikus szinmüvésznek két mestere van: Shakspere és az élet. A minden müvészetek megelevenitő lelkét, az igazságot: e kettőtől sajátithatja el. E tétel igazságát kell vallania minden nagy drámaköltőnek is. Schiller példája ezt illustrálja csak.

Az ő geniusza Shakspere nélkül is okvetlen érvényesitette volna magát. De mint drámaköltő a legszebb koszorut megis Shakspere studiumának köszöni. Minden drámáján tagadhatlanul érzik: kihez járt iskolába. Mestere szelleme ömlik el müvein. Lelke megtermékenyedett, megterhesült, mint naptól a föld.

Nem kölcsönzés, nem szolgai utánzás, nem az idegen szellemi tulajdon tilos uton való elsajátitása ez nála; hanem a nagyobb mester titkos törvényeinek bölcs tanulása. Sikerült olykor bepillantani mestere teremtő műhelyébe, meglepni azt az örök időre szóló alkotások rejtelmes müveletei között. . . .

Nem a kifogástalan költői remekek varázsa von minket Schillerhez, hanem rendkivüli drámai ereje, mely minden jelenetén oly hatalmasan lüktet. Köztudatom életben és irodalomban egyaránt, hogy compact drámai egészet alakitani képtelen volt; de külön-külön egyes jeleneteit anynyi drámaiság eleveniti; képeit az igazság, az életvalódiság oly meleg szineiben állitja élénk, hogy hiszünk bennük, gyönyörködünk rajtuk.

Maga Tell távolról sem felel meg a shaksperei remekekből elvont mütani szabályok követelményeinek. Tell inkább csak a c[illegible]e a darabnak, mint hőse, épen mint Julius Caesár. Meséje nem egy önmagából, lánczszemenként, elengedhetlen következetességel fejlődő események szerves egésze, hol minden előző jelenet életfeltétele a következőnek. Óh nem! Tellen erősen érzik, hogy éposznak termett tárgy, melyet Göthe, igen helyesen, annak is tervezett annak is készült irni; de aztán a beleszerelmesedett Schillernek baráti készséggel engedett át dramatizálás végett.

Ha ezt tudjuk, ha a mondák természetét ismerjük, egy pillanat a dramára, a legtökéletesebb fejleményü költő életszigoru törvényeire, nyilvánvalóvá tesszi előttünk, hogy Schiller feletté nagy vakmerőségre vállalkozott, midőn kapott tárgyát mythikus volta, mondaisága daczára is dramává dolgozni határozta. S midőn e drámaköltői tárgyalásra oly kevéssé alkalmas mondába annyi drámaisagot, a való élet oly eleven látszatat, oly heves hus- és vérlüktést birt belekölteni, beerőszakolni, bizonyára épen akkor adta egyik legfényesebb jelét drámaköltői roppant erejének.

Azonban a drama hibája, eredendő büne a költői tehetség fényében sem szünt meg; nem tünt el, csak enyhült, csak rejtezik, csak takarva van.

Tell, a dráma, épen mint annak egy legsikerültebben illustrált példánya, egymás mellé állitott ködfátyolképek mintájára, egymásután váltakozó gyönyörüen szinezett páros hármas jeleneteket, plastikusan rendezett, müvészileg concipiált festői csoportozatokat mutat. Mint egyes képek, egyes csoportozatok: az illustrácziókban külön-külön, magukra is éldelhetők; épen ugy a dráma jeleneteinek legnagyobb része is érthető, gyönyörködtető előzői, következői közül egymagára kiszakitva is. És ez hiba, még pedig épen oly nagy, mint a mily bámulatos erénye a „To be, or not to be“ monológnak az, hogy a dráma épen azon pontján leli minden értékét, hol áll; s onnan kitépve, megszünik lenni, kiesik alóla a föld.

Szorosan véve Tellnek, a drámának, hőse, maga az összes Sveiczi nép. Tell csak közéjök kerül; majdnem véletlenül jut a dráma viszonyai közé. Nem öntudatos intézője sorsának, nem hős alkotója magának. Eszköz inkább, mint teremtő ur. Gyengéje egyátalán a compositionak, hogy okszerü fejlemények helyett, a véletlen szeszélyes játékának felettébb tág tér nyittatik benne. Sveicz fölszabadulása, Geszler bukása nem a Rütliben tartott, különben jellemzetes vonásokkal, költői élethüséggel irt összeesküvési jeleneteknek eredménye voltakép, hanem a Tell és Geszler közt véletlenül, időközben fölbukkant erőszakos összeütközésnek kényszerü kifolyása. A tárgy alkalmatlan voltának kényszerhelyzetei közé bonyolult költő intéző kezeit ott érezzük, látjuk majdnem mindenütt. S az a baj éppen, hogy a költőre kelleténél többször gondolni kénytelenek vagyunk. Nem pusztán teremtett alakjai töltik el egész lényünket, nem felejtjük ki a mestert a müből, mint Shaksperenél, hanem, mint például és különösen, Tell nagy monologjában, szinte szemtőlszembe ülünk vele s Tell ajkáról Schiller védbeszédét, okadatolásait hallgatjuk.

Ledobva azonban a mübirói szemüveget s odaülve a szinpad elé, a nézőknek csak élvezni vagyó seregébe, lehetetlen be nem vallanunk, nem éreznünk, hogy Schiller, minden hiányai mellett is, rendkivüli müéleményt bir nyujtani, nemcsak a drámakedvelő közönségnek, hanem maguknak a mütan törvényeivel szorosabban ismerős, tüzetesebben foglalkozó szépészeknek is.

(Vége köv.)

---

zett szegények és árvák
lásköszönetem mellett fel
február 28-án. Márton L
tárnok. —

— A „debreczeni
önképző egyesülete“ f. é
vasárnap délután 2 órako
közgyelését. Tárgy 1. je
2, tisztujitóválasztás. A vá

— A debreczeni c
czius hó, 18 napján delet
helyiségében tartandó évi
tart. Tárgy: Évi jelentés,
tése, netáni indiványok, t

A sorozás a városi
detét. A sor alá jövő legé
vannak, s a „tauglich“-ok
nek a gyöngy élet elé! A
mindig ilyen alkalomkor,
csoportosul.

— A gyümölcsfa
zönségünk figyelmét felhiv
rovatában foglalt gyümölcs
szerint a debreczeni kir. g
gi kertjében homok
nemes fajtáju ojtványok n
tatnak eladásra.

— Kiadó lakás k
nyelmes négy öt lakó szob
nos udvarral s mulhatatlan
fogva kibéreltetik. Értek
günkben. Olyan ház, mel
laknak, nem jöhet szóba.

— A „Debreczeni
nyomdájában egy jó ház
fiu, ki jó iskolai bizonyitv
gyakornokul felvétetik. É
müvezetőjével, piacz Simo

— A második Esz
lentik tegnapi kelettel: A
czagi törvényszék küldöttj
vosból és dr. Weinbergerb
lenlétében kiásták sirjából
vették ujból az orvosi látl
a holttestet. Az eredmény
nyoma sincsen a külső erő
ból való kihuzásnál a vas
mellén ütött seb sem léte
hogy a leány halálát kizár
idézte elő.

— 20 év egy tár
1862-dik év október 16-án
reczeni timár-czéh tagjai
fogadása nélkül a timár
— 300 taggal, — a maga
külön igazgatóság vezetés
értelmében 1 frt. 20 kr.
egyes társulati tag halálo
zetési kötelezetséggel. —
év elmultával megszünik,
tak a pénztár segélyére b
kint csak 50 krt. fizetnek
február 25-ikén d. 10 órai
közgyülésben a megvizsgá
vastatván, abból kitünik,
nak jelenleg nyugalmazo
tagja 100. együtt 314. é
lefolyt 20 év alatt 160 hal
tosan kifizetett 8000 frtot,
zeteknél elhelyezve van
6893 ftja. Mely szép és ha
nan van, hogy az igazgat
iránti tekintetetből ingyen
kül, és egész oda adó hüsé

— Pórul járt czig
tettük volt annak idejében
nos czigányprimás negyed
zott. O dal Párisban nem
Putnokynak Párisb
ressé vált négyesével konk
mert emberei 2 od rendü
2-od és harmad rendü hel
tak, miáltal annyira ross
hogy kénytelenek voltak
elzálogositani, hogy hazajö
kiéhezvel.

— A laczházai ti
hivatalos felbecslése megt
ján s község hivatalosan
alispánjának, hogy az összes

— Kevés a prókátor
nálunk annyi az ügyvéd, b
ben lesznek a klienseknél,
az ügyvédi kamarákhoz eg
naszok, hogy egész járások
nincs egyetlen ügyvéd sem.
gráczi és trieszti ügyvédi
szerint vannak 30.000 lako
a hol egy prókátor sincs!
marák e kerületekről kimu
hogy az ügyvédek figyelme
Alsó- Ausztriában tizenhat,
sal biró kerületben nincs ü
ban tizenkilencz kerületben
két kerületben, és Stájerorsz
nincs ügyvéd, mely kerülete
22.000 közt váltakozik, A
meni és pinguentei kerülete
vannak, bár mindegyikben
lakosok száma.

— Párisból. Egy leg
niszter t[illegible]lálkozik egy hirla
Tudja-e ön a nagy ujságot
Ujságiró (csodálkozva) Még

— A zsidó szeminariu
izr. rabbi-szemináriumban t
ünnepély ment végbe. Az e
tatásának“ ünnepélyét ülte,
nyerte kiképeztetését. Ez d
Nagy-Kanizsán választatott
ünnepélynek teljesen mag
igen szép képet nyujtott a
kik között Trefort miniszter
tézetben uralgó hazafias sze

z, a rendes tagok pedig
ggel 2 frt évi díjat fizet-
zletekben.
ót kir. tanácsos és nyu-
zgató elhunyta városunk-
keltett fel. A derék és
férfiu holttestét tegnap
omra. A megboldogultról
datokat olvassuk a „Nem.
Lipót egyike volt azon
magyar állam szolgála-
névleg, hanem szivök
fiává lettek a magyar
ipót 1827 november 15-
ben, Felső-Ausztriában.
al ottani köztiszteletben
etemi tanulmányai végez-
5-ikén lépett államszol-
, s 1856 ban márczius
n szolgált, s ernyedet-
ette magát, neki a ma-
k. 1859 ben Aradon I.
s, 1862 ben pécsi pénz-
, s 1863 ban pénzügyi
pénzügyigazgató lett,
a már az alkotmányos
előtt is köztiszteletet szer-
án s Lónyay 1868-ban
minister megerősitette
omból királyi tanacsosi
lkalmaztatásában maradt
indazoktól, kik vele hi-
i uton érintkeztek 1881-
ytán bekövetkezett nyug
tatása után családjával
ársas élet lelke volt, a
el, s onnét a mult év
ismeretes gyógyfürdőbe
érte utol a halál hiven
n, mélyen lesujtott özve-
t s két gyermeket hagy-
ldás és béke lebegjen

orsjegyek összes kihu-
remény tárgyakról szóló
tt hozzánk, s a kérdezős-
óhivatala szivesen nyujt

ak tegnap tartották meg
a" nagy termében. Nem
ivül elegans, intelligens
pompás jó kedvvel mu-
A közönség most is az-
éssel oszlott széjjel, hogy
yei a városunkban ren-
özött a legszebbek közé

lvánitás. A helybeli nőt-
ásozott 16-ik cs. k. hu-
logezred, a 42 és 46 dik
dik honvéd huszárezred
1- és 1882 évben közö-
elyek részvény díjaiból
rendezőség által a deb-
a adatott 43 — negy-
et, és az általa segély-

---

tozatokat mutat. Mint
oportozatok: az illustrá-
magukra is áldelhetők;
neteinek legnagyobb ré-
ődtető előzői, következői
akitva is. És ez hiba,
gy, mint a mily bámu-
or not to be" monológ
épen azon pontján lei
s onnan kitépve, meg-
la a föld.
lnek, a drámának, hőse,
nép. Tell csak közé-
etlenül jut a dráma vi-
datos intézője sorsának,
ak. Eszköz inkább, mint
egyátalán a compositio-
ények helyett, a vé-
nak felettébb tág tér
fölszabadulása, Geszler
tartott, különben jel-
öltői élethűséggel irt ösz-
eredménye voltakép, ha-
közt véletlenül, időköz-
s összeütközésnek kény-
alkalmatlan voltának
bonyolult költő intéző
k majdnem mindenütt.
y a költőre kelleténél
telenek vagyunk. Nem
töltik el egész lényün-
mestert a müből, mint
int például és különö-
jában, szinte szemtől-
ajkáról Schiller véd-
hallgatjuk.
a mübiról szemüveget s
a nézőknek csak élvezni
len be nem vallanunk,
hiller, minden hiányai
ülöleményt bir nyujtani,
ő közönségnek, hanem
rvényeivel szorosabban
lalkozó szépészeknek is.
köv.)

---

zett szegények és árvák nevében elismerő hálásköszönetem mellett felvettem. Debreczenben, február 28-án. Márton László, nőegyleti pénztárnok. —

— A **„debreczeni kereskedő ifjak** önképző egyesülete" f. é. Mártius hó 11-én vasárnap délután 2 órakor tartja rendes évi közgyelését. Tárgy 1. jelentés az 1882 évről 2, tisztujitóválasztás. A választmány.

— A **debreczeni casino** 1883, évi márczius hó, 18 napján delelőtt 10 órakor saját helyiségében tartandó évi rendes közgyülést tart. Tárgy: Évi jelentés, számvizsgálók jelentése, netáni indiványok, tisztujitás.

A sorozás a városházánál ma vette kezdetét. A sor alá jövő legények ugyancsak vigan vannak, s a „tauglich"-ok könnyü lélekkel néznek a gyöngy élet elé! A városháza előtt, mint mindig ilyen alkalomkor, most is nagy tömeg csoportosul.

— **A gyümölcsfa tenyésztő** gazdaközönségünk figyelmét felhivjuk lapunk hirdetési rovatában foglalt gyümölcsfa elárusitásra; mely szerint a debreczeni kir. gazd. tanintézet parlagi kertjében homok talajon nevelt nemes fajtáju ojtványok nagy számban bocsájtatnak eladásra.

— **Kiadó lakás kerestetik.** Egy kényelmes négy öt lakó szobából álló ház magános udvarral s mulhatatlanul kerttel Pünkösdtől fogva kibéreltetik. Értekezhetni szerkesztőségünkben. Olyan ház, melyben más lakók is laknak, nem jöhet szóba.

— **A „Debreczeni Ellenőr" könyvnyomdájában** egy jó házból való 14—15 éves fiu, ki jó iskolai bizonyitványokkal rendelkezik, gyakornokul felvétetik. Értekezhetni a nyomda müvezetőjével, piacz Simonffy-ház.

— **A második Eszter.** Karczagról jelentik tegnapi kelettel: A járásbiróból, a karczagi törvényszék küldöttjéből, a megyei főorvosból és dr. Weinbergerből álló bizottság jelenlétében kiásták sirjából Molnár Esztert, felvették ujból az orvosi látleletet és felbonczolták a holttestet. Az eredmény az, hogy a holttesten nyoma sincsen a külső erőszaknak, még a kutból való kihuzásnál a vasmacska által állitólag mellén tött seb sem létezik. Konstátáltatott, hogy a leány halálát kizárólagosan a vizbefulás idézte elő.

— **20 év egy társulat életéből.** Az 1862-dik év október 16-án alakult meg a debreczeni timár-czéh tagjaiból más idegenek befogadása nélkül a timár temetkező társulat, — 300 taggal, — a maga kebeléből választott külön igazgatóság vezetése alatt, alapszabályai értelmében 1 frt. 20 kr. beiratási és minden egyes társulati tag halálozásakor 25 kr. befizetési kötelezetséggel. — Ezen kötelezettség 15 év elmultával megszünik, s mint nyugalmazottak a pénztár segélésére holtuk napjáig évenkint csak 50 krt. fizetnek. A folyó 1883 ik év február 25-ikén d. 10 órakor tartott rendes évi közgyülésben a megvizsgált számadások felolvastatván, abból kitünik, hogy van a társulatnak jelenleg nyugalmazott tagja 214. fizető tagja 100. együtt 314. és a mellett, hogy a lefolyt 20 év alatt 160 halálesetben 50 frt pontosan kifizetett 8000 frtot, biztos helyen intézeteknél elhelyezve van kamatozó tőkepénze 6893 ftja. Mely szép és hasznos eredmény onnan van, hogy az igazgatóság a jótékony czél iránti tekintetetből ingyen, kisebb fizetés nélkül, és egész oda-adó hűséggel működött.

— **Pórul járt czigányzenekar.** Emlitettük volt annak idejében, hogy Oldal János czigányprimás negyedmagával, Párisba utazott. Odal Párisban nem akart egyebet, mint Putnokynak Párisban kedveltté és hiressé vált négyesével konkurrálni. De megjárta, mert emberei 2-od rendü erők lévén, csakis 2-od és harmad rendü helyiségekben játszhattak, miáltal annyira rosszul ment a dolguk, hogy kénytelenek voltak még hangszereiket is elzálogositani, hogy hazajöhessenek: kopottan kiéhezvel.

— **A laczházai tüzvész** okozta kár hivatalos felbecslése megtörtént s ennek alapján s község hivatalosan jelentette a megye alispánjának, hogy az összes kár 62,000 frtra rug.

— **Kevés a prókátor Ausztriában.** Mig nálunk annyi az ügyvéd, hogy maholnap többen lesznek a klienseknél, addig Ausztriában az ügyvédi kamarákhoz egyre érkeznek a panaszok, hogy egész járásokban s kerületekben nincs egyetlen ügyvéd sem. A bécsi, brünni, gráczi és trieszti ügyvédi kamarák jelentése szerint vannak 30.000 lakossal biró kerületek, a hol egy prókátor sincs! Most az ügyvédi kamarák e kerületekről kimutatást tesznek közzé hogy az ügyvédek figyelmét rájuk irányitsák. Alsó- Ausztriában tizenhat, átlag 10.000 lakossal biró kerületben nincs ügyvéd. Morvaországban tizenkilencz kerületben. Sziléziában tizenkét kerületben, és Stájerországban 23 kerületben nincs ügyvéd, mely kerületek lakossága 7200 és 22.000 közt váltakozik. A castelnuovoi, comeni és pinguentei kerületek is ügyvéd hiján vannak, bár mindegyikben 16.000-re rug a lakosok száma.

— **Párisból.** Egy legujabb franczia miniszter találkozik egy hirlapiróval. Miniszter: Tudja-e ön a nagy ujságot? Miniszter vagyok. Ujságiró (csodálkozva) Még?

— **A zsidó szeminarium első rabbija.** Az izr. rabbi-szemináriumban tegnap d. e. szép ünnepély ment végbe. Az első rabbi „elbocsáttatásának" ünnepélyét ülte, ki az intézetben nyerte kiképeztetését. Ez dr. Neumann, a ki Nagy-Kanizsán választatott meg rabbinak. Az ünnepélynek teljesen magyar jellege volt, s igen szép képet nyujtott a jelen voltaknak, kik között Trefort miniszter is ott volt, az intézetben uralgó hazafias szellemről s azon nagy kulturális missziéról, melyet az intézet hazánkban teljesit. A bevezető beszédet, nagy ékesszólási hévvel, Kohn rabbi tartottá, ki különösen kiemelte, hogy mig előbb azon magyar zsidó ifjak, kik a rabbi-pályára készültek, leginkább Boroszlót keresték fel, most nincs ott egy magyar ifju sem, mind itthon van, a magyar rabbi-képező intézetben. A szónok nemes hévvel emlékezett meg beszédében Eötvösről, kinek megtestesült gondolatát képviseli e szép intézet. Ezután dr. Neumann szólt, az uj rabbi. Megköszönte tanárainak fáradozásait s azután hosszabb beszédet mondott a vallásosságról, különösen hangsulyozván, hogy a vallási külső szertartásoknak a korhoz képest kell módosulniok. A megható ünnepély az okmány átadása s a kar által énekelt magyar himnusszal ért véget.

— **A hungária vendéglő** éttermében mint már irtuk ma este a Magyari testvérek kitünő zenekara közremüködése mellett zeneestély rendeztetik, melyre ismételve felhivjuk a közönség figyelmét.

— **Schiller nejének sirja.** Nemrég az egész német sajtó nagy lármat csapott azon hogy, Heine sirja Párisban elhanyagolt állapotban van. A németek azonban e tekintetben, ugy látszik, csak a mások szemében látják meg a szálkát. Schiller neje és fia a bonni temetőben nyugszanak s mindkét sir a lehető legelhanyagoltabb állapotban van. A betük is lekoptak a nagy fekete emléktáblákról, s a ki a temetőt meglátogatja, alig akad rá valamelyik elhunyt bonni professzor vagy tornatanitó magas, diszes sirköve mellett azok sirjára, kik a nagy költő szivéhez leközelebb állottak.

— **Hires zeneszerzők életkora.** Schubert Ferencz 31 éves volt mikor meghalt, Bellini 33, Mozart 35. Mendellssohn-Bartholdy 38, Nicolai 38, Weber E. M. 39, Herold 41, Schumann 46, Lortziug 47, Donizetti 49, Adam 52. Méhul 54, Beethoven 56; Halévy 62, Bach 65, Marschner 66, Kreutzer Konránd 67, Wagner Richárd 69, Flotov 70, Spontini 72, Meyerbeer 72, Gluck 73, Händel 74, Spohr 75, Rossini 76, Haydn 77. Cherubini 81, Auber 87 éves.

— **Hazajáró lélek.** Guszonáról irják; Magyarhegymögön (Gömörmegye) e hó 20-kán a kovácsmester lánya meghalt. Eltemették, de az nap éjféltájban lánczcsörgés és kisértetes hörgés zavarta meg a ház nyugalmát. Ez igy tartott három éjjel. Ekkor a megrémült kovácscsalád elment a guszonai plébánoshoz, kérvén őt, hogy szentelje be a házat, mert a lány lelke hazajár. A plébános persze kinevette őket, de megnyugtatásukra mégis megtett annyit, hogy a harangozót és kocsisát jól felfegyverkezve elküldte a kisértet tanulmányozására. Ezek lesbe álltak. Éjféltájban el is kezdődött az ijesztő lárma a háztetőn. A kocsis se volt rest, előmászott á lesből s nyakon csipte a kisértetet, mely állott négy legényből, kik ilyen kisértetiesen akarták a kovácsnak a padláson levő buzáját lassankint ellopni. Mind a négy elfogatott.

— **Örökös naptár.** Egy angol lapban érdekes módot olvasunk arra nézve, mint lehet a bármely dátumnak megfelelő heti napot meghatározni. Az évszázadhoz hozzá adjuk annak negyedrészét, továbbá az illető évszázad negyedrészét és azt a számot, mely jelenti, hányadik az illető nap az évben. Az összegből vonjuk le azt a számot, mely jelenti, hányadik az illető század, a különbséget pedig osszuk 7-el; az osztásból megmaradó hányados jelenti, a hét hanyadik napjára esik az illető nap. Péld. Mikorra esett 1796. márc. 22-ike: évszám 1796, negyedrésze 449, a századszám (17) negyede 4, hányadik nap az évben 81. Összesen 2331. Levonva belőle a századszámot 17 et 2314: 7=330 marad 4. A hét negyedik napja szerda tehát az emlitett dátum szerdára esik.

— **Kellemetlen fecsegés.** A londoni kristály-palotában jelenleg nagy madár-kiállitás van. A madarak között melyek 45 osztályba sorozvák, vánnak olyanok is, melyekért 1000 font sterlinget kérnek. Nagy számban vannak képviselve a papagájok, melyek fecsegésök által nem ritkán félreértésekre adnak alkalmat. Különösen egy smaragzöld pompás ily állat kelt nagy feltünést. Ezt kiáltja: „Hej, rendőr, fogd meg e tolvajt!" azután: „A kallittal együtt husz guinea az áram, végy meg!" Ez azonban hazugság, mert a madár ára 100 font sterling. Egy kis szürke papagálytól, mely a katalógus szerint két nyelven beszél, menekülnek a hölgyek. Ennek oka az, hogy ezeket mondja: „Asszonyom, ön kendőzi magát; fogai és haja hamisak!" Ez bizonyosan egy udvariatlan férj boszuja volt.

CSARNOK.

— Wagner Richàrd mint kèrő. —

Volt Velenczében egy Pietro nevü gondolás, a ki a Rivə dei Schiavoniról indult ki naponta gondolájával s érces szép tenorhangjával nem egy utasát bájolta el. Egyszer csak elnémult Pietro vigsága, csak gépiesen végezte teendőit. Tul a Lidon lakott kedvese Marietta. De ennek anyja kiadta neki az utat. Azt mondja, hogy nem adja a leányt egy közönséges gondolásnak, hanem odaadja Guiseppenek, a gazdag halász fiának, azért ne is járjon többé házukhoz. Pietro kétségbeesetten evezett el gondolájával s azon töprengett, hogy nem volna-e jobb, ha rögtön kimenne a sik tengerre s nem térne többé vissza. Ekkor találkozott az öreg urral, kitől nem régen dus ajándékot kapott, a mért Tannhäuser szerelmi dalát oly szépen énekelte.

Az öreg ur ismét felszólitotta, hogy énekelje el a dalt. De a gondolásnak nem volt kedve. Az öreg ur faggatására elpanaszolta Pietro baját.

— Hátha rábirhatnám Anetta anyót, hogy odaadja leányát! kérdé a jólelkü öreg.

Pietro e szóra leborult az öreg ur lábaihoz a ki megkérdé, hogy van-e valami megtakaritott összege, mire a gondolás ugy nyilatkozott, hogy ha 200 lirája lenne, bizonyosan beleegyeznek Anetta anyó a házasságba.

Az öreg nem volt más mint Wagner.

Egy este csakugyan áthajózott Wagner a Lidora. Az asszony nem volt otthon s Marietta fogadta öt kisirt szemekkel.

— Pietro köszönteti, kezdé Wagner s kérdezteti, hogy nem jönne e át ma a Riva dei Schiavonira?

— Ne tréfáljon Signor, mondá a leány, el kell feleednem Pietrát, anyám akarja, pedig nincs nálánál különb legény a világon.

Ekkor haza érkezett az asszony is. Meg volt lepve, mikor az előkelő urat látta házában. Wagner megkérdé, hogy mi kifogása van Pietro ellen. Talán iszákos, vagy más rossz tulajdonságai vannak?

— Nagyon szegény, felelt az asszony s tudja Signor, hogy szerelemből meg éneklésből nem lehet megélni.

— Tudom, felelt Wagner, de ha lenne egy berendezett lakása meg 100 lirája, oda adná neki Mariettát?

— Igen, de honnan venné a 100 lirát?

— Az az én gondom. Marietta, el akar-e jönni a Riva dei Schiavonira?

Marietta elment. Anetta anyó kiváncsiságból elkisérte. Tudta, hogy a Riva dei Schiavonin állomásozik Pietro.

Pietro ott állt a parton. Ki irja le örömét, mikor a Pallaza Vendraminban lakó előkelő urat látta Mariettával kilépni.

— Pietro, — mondá Wagner, takaritottál-é meg annyit, hogy butorokat vehess?

— Beteg anyámat meg két nővéremet kell tartanom, felelt Pietró; tehát nem is lehet szó megtakaritásról.

— Azt is tudom, szólt közbe az asszony, szép tőle, — de . . .

— Mit de, csattant fel Wagner. Elég-e egyelőre ennyi?

S egy száz lirás bankjegyet nyomott az asszony kezébe. Ezt előlegül adom a szolgálatokért, melyeket Pietro fog tenni nekem.

Pietro és Marietta egymás keblére borultak. Wagner gyorsan kilépett a partra és mielőtt észrevették volna, eltünt előlük.

Pietro gendolája minden este megállt a Vendramin-palota előtt s a mesternek eldalolta Tannhäuser dalát.

Mikor Wagner meghalt, Pietre sokáig mozdulatlanul feküdt a palota lépcsőin és ugy sirt, mint a gyermek, Marietta pedig másnap koszorut vitt a palotába; ez volt talán a legkisebb emlék, de őszintébb nem volt nálánál.

* * *

Wágner ünnep aludttej mellett. A bécsi vegetáriánusok tegnapelőtt saját módjuk szerint ünnepelték meg Wagner emlékét saját vendéglőjükben, mely a Wallnerstrassen van. A vendéglő meglehetős nagy, boltozott szoba. A nagy asztalon, melyen a vegetáriánusok klubjának fejei helyet foglaltak, narancs, alma és egyébb ilyen vegetáriánus-csemege volt. A vendégek csöndesen léptek be, nesztelenül foglalták el helyüket s nagyon keveset beszéltek egymással. Egy feltünően sovány nő ült az asztal egyik sarkán, mosolygott és karfiolt evett rizsszel, mellette imádója, egy óriási adag polentát kanalozott. A tudósító, ki erről az ünnepélyről referált, azzal szegte meg mindjárt belépésekor az egylet alapszabályait, hogy sört kért. A pinczér megértette vele, hogy sört nem kaphat, legfölebb egy „aludttejet." A vegetáriánusok klubjában dohányozni sem szabad. Miután a zöldség lakomának vége volt, az elnök felment az emelvényre, s hosszu beszédet mondott, vagyis inkább kathedrai felolvasást tartott Wagner Richárdról. A nagy zeneszerző emlékére aludttejet meg málnalevest ittak, a mitől gondolhatni, nem igen lobogott bennünk a lelkesültség.

KÖZGAZDASÁG.

A disznózsir hamisitására vonatkozólag kereskedelmi körökből a következőket irják a P. Lloydnak: Évek óta ismeretes azon viszszaélés, melyet Bécsben gyárilag előállitott s táplálási czélokra szolgáló zsiradékkal üznek. Ez mi reánk tulajdonképen közönyös volna, ha ilynemü árukat nem szállitanának nagy menynyiségben Magyarországba is, különösen a nyugati megyékbe, s ha nem lehetne attól tartani, hogy elcsábitva azon jelentékeny nyereségtől, a melylyel az ily manipuláczió jár, itt Magyarországon is utánozni fogják a „gyártást", s talán már utánozták is. Kereskedelmi miniszteriumunknak és egészségügyi hatóságunknak tehát feladata volna e fölött szigoruan őrködni, — mert egyrészt ilyféle keverékeknél nagyon könnyen csuszhatnak be az egészségre ártalmas anyagok is, másrészt pedig „elsőrendü pesti disznózsir" neve alatt világszerte ismeretes terményünk kárt szenvedhetne és hitelét veszthetné."

Kőbányai sertésüzlet.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

— február 27.

A némileg nagyobb felhajtás daczára az árak tartják magukat. — Magyar öreg nehéz 58—59, fiatal nehéz 63—63½, közép 60—61½, könnyü 57—58.— Szedett nehéz 59—59½,— közép 58—.—59—, könnyü 56—.—58.— Romániai bakonyi nehéz 59—59½— átmeneti, közép 56—56½ átmeneti, könnyü —— átmeneti, eredeti nehéz — átmeneti közép 54—55 átmeneti. — Szerbiai nehéz 61——— átmeneti, közép 58—59 átmeneti, könnyü 55—57 átmeneti. Hizó 1 éves élősulyban 4% levonással 50—56, 2 éves 53—56 — Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kl és 4% levonással kilogramonkint értendők. Romániai és szerbiai sertéseknél, melyek mint átmenetiek adattak el, a vevőnek páronkint 3 arany forint vam fejében, megtérittetik —

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr" eredeti táviratai.

Budapest, márt. 1. A képviselőház mai ülésén a curia biráskodásáról szóló tjavaslatot tárgyalta.

Ujvidék márcz. 1. A szabadka-ujvidéki vasutvonal közigazgatási bejárása tegnap bejelentetett. A megnyitás ideje mára kitüzetett.

Alexandria, márcz. 1. Egy második kérvény forog kézen, mely védelmet kér a hatalmaktól az esetben, ha az angol csapatok egy pontot elhagynák.

Konstantinápoly, márcz. 1. A beteg Achmed Nedim helyébe Edhem basa belügyérré kineveztetett.

Róma, márt. 1. A rendőrség több trieszti menekültnél házmotozást tartott; kilencz egyén elfogatott.

VASUT.

Debreczenbe érkezik:

Budapestről	érk.	d. e.	3 ó.	45 p.
„	„	d. u.	3 ó.	19 p.
Szatmarról	„	d. e.	11 ó.	27 p.
„	„	este	8 ó.	30 p.
Kassáról	„	d. e.	11 ó.	42 p.
„	„	este	8 ó.	07 p.

Debreczenből indul:

N.-Várad—B.-pest felé	d. e.	11 ó.	57 p.
„ „	este	9 ó.	
Szatmár felé	d. e.	4 ó.	15 p.
„ „	d. u.	3 ó.	49 p.
Kassa felé	d. e.	7 ó.	57 p.
„ „	d. u.	3 ó.	39 p.

DEBRECZENI SZINHÁZ.

VII bérlet. 11 szám.

Péntek március 2.

másodszor

A kertészleány.

Operette 3 felv.

Szombaton E. KOVÁCS GYULA ur

5-ik fellépteül:

TELL VILMOS

e szinpadon először.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: **Karczag Vilmos.**

Nyilt-tér.

Gyümölcsfa oltványok eladása.

A debreczeni kir. gazdasági tanintézet kertjéből, Pallagon a nemes oltványok tavaszi eladása megkezdetvén, felhivatik a tisztelt gazda közönség megrendeléseit akár az igazgatósági irodában, péterfia végén, akár a gazdaságban Pallagon megtenni. Árjegyzékek kivánatra bérmentve küldetnek.

Ki volna hajlandó egy a piacz legjobb pontján levő csinos üzlethelyiségért egy nagyobb üzlethelyiséget cserélni? az sziveskedjék e lap kiadóhivatalaban jelentkezni.

Az első magyar gèp és tüzoltószer gyár. harang és érczöntöde.

WALSER FERENCZ

BUDAPEST. ROTTENBILLER-UTCZA 66.

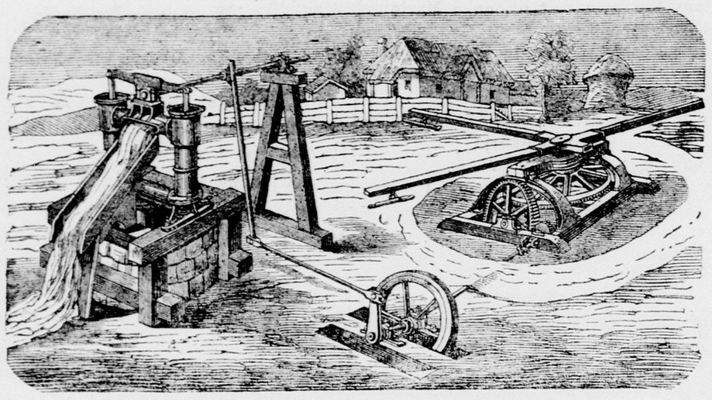

ajánlja gyárának korunk igényeinek megfelelően berendezett **vizmüvi** osztályát az **ármentesitö** **társulatok**, a megyei és magán mérnök urak **gözmalom-** és gyártulajdonosok, a megyei és városi közhatóságok

és a gazda közönség becses figyelmébe.

A szivattyu-gyár készit

ármentesitő, kurfuró, bányaszivattyukat

házi és gazdasági kutakat-, vállalkozik

GYAPJUMOSODÁK, VIZVEZETÉKEK, GÖZ- éz ZUHANY-FÜRDŐK

berendezésére és minden

VIZMÜ MUNKÁLATOKRA.

A gyár készitményeiért teljes jótállást vállal.

Kivánatra költségvetések és képes árlapok dijmentesen bocsáttatnak rendelkezásre.

SIPOS GYULA

czèg festő, vállal

Választási és egyházi lobogók teljes elkészitését.

czim-táblák festését

czég-feliratokat

különböző és kivánt alapszinben, ugy helyben, mint vidéken

Főtörekvésem, mint ezelőtt, ugy ezután is, izléses és jó kivitelü munkákat készitni, hogy a fővárosiakkal, ugy az izléses munka kiállitása, mint az ár olcsóságával a versenyt kiálljam, továbbá nálam táblák deszkából, pléhből és üvegből kaphatók. —

Magamat a t. közönség szives pártfogásába

ajánlva, maradok mély tisztelettel

SIPOS GYULA.

Debreczen, n.-czegléd-utcza 1578.

Jelvények, családi czimerek festését.

arany és ezüst tükör betüket.

„MARGIT"

gyógyforrás.

Bécsi világkiállitás

Érdem-érem.

Triesti kiállitás

ezüst-érem.

Szobránczi kiállitás 1881 I-ső osztályú Diszoklevél.

Hazánk ezen, vegyi összetételénél fogva nevezetes gyógyvizét a **lélegzési, emésztési szervek idült hurutos bántalmainál**, torok-, gége-, légcső- és hörgbetegségekben kiváló sikerrel használják: Budapesten **Dr. Korányi Frigyes, Dr. Gebhárdt Lajos, Dr. Navratil Imre, Dr. Poór Imre, Dr. Kétly Károly, Dr. Barbás József.** — Bécsben **Dr. Bamberger Henrik, Dr. Duschek** egyetemi tanár és közkórházi főorvos urak. — Ezen tekintélyek nyilatkozatai szerint a **Margit-forrás** nemcsak **méltó versenytársa** a **Seltersi, — Gleichenbergi, — Gieshübli, — Radeini, — Vichyi, — Emsi** s hason összetételü vizeknek, hanem **gyógyhatásban azokat több tekintetben felül is mulja. — A mellbetegek klimatikus gyógyintézeteiben,** különösen az általánosan ismert és ma leglátogatottabb **klimatikus gyógyintézet Görbersdorfban** a **Margit-forrás** otthonossá vált.

Szándékos félrevezetések elkerülése tekintetéből kéretik a tekintetes orvosi kar, ugy a t. cz. közönség, hogy az eddig használt **„Luhi"** *név mellőzésével ezentul csak a* **„Margit-forrás"** *elnevezést használni sziveskedjenek.*

Borral használva a legegészségesebb és legkellemesebb ital.

KIZARÓLAGOS FŐRAKTÁR:

ÉDESKUTY L.

magyar kir. udv. ásványviz-szállitónál

BUDAPESTEN, ERZSÉBET-TÉR.

HOFF JÁNOS-féle malátakivonat egészségi sör

Ezeren, kik teljesen lemondottak már az életről, e gyógyhatásu italnak köszönik életüket és örvendenek annak.

Étvágy- és emésztési hiány, hämorhoid- és lélegzési betegségek, köhögés, mellbajok, testi gyengeség, vérszegénység csodálatosan gyógyittatnak a Hoff János-féle malátagyártmányok változatos használata által.

Visszatért életremény.

(Egy felgyógyult saját szavai.)

Nyilvános köszönet.

HOFF JÁNOS urnak a legtöbb európai fejedelem cs. kir. udvari szállitója, cs. kir. bizottsági tanácsosnak, ar aranykoronás érdemkereszt tulajdonosanak, magas porosz és német rendek lovagjának Bécsben, Grabenhof, Bräunerstrasse 2, gyári raktár: Stadt, Graben, Bräunerstrasse 8.

Egyetlen leányom, ki már öt év óta heves köhögésben és mellbajban szenved, a legalaposabb félelmet okozta, hogy a legirtóztatóbb eset áll be; ekkor lettem figyelmeztetve az ön hirlapi hirdetésére s ennek folytán kisérletül hozattam az ön jeles malátasöréből egy kisérleti küldeményt. Ez időtől fogva, azaz januártól julius elejéig használja leányom a malátasört és a konczentrált malátakivonatot s oly jelentékenyen javult, hogy felgyógyultnak mondhatjuk, mi mindannyian gyermekünk élete megmentőjének tekintjük s örök hálára érezzük magunkat kötelezve.

Sziveskedjék 28 üveg malátakivonati egészségi sört, 5 zacskó malátaczukorkákat és 2 kiló legfinomabb minőségü malátachocoládét küldeni. Neumurkt, 1882. augusztus 21. Tisztelettel Ichy H. földbirtokosnő Neuma ktban. Stájerországban.

Hivatalos gyógyjelentés.

Dr. Seyppel. főtörzsorvos: A Hoff János-féle maláta-kivonati egészségi sör jeles és mérséki erősitő-ital nehéz betegségből való fellábbadóknak és mellbetegeknek. izgatottságot nem okozó hatása következtében; épen igy idült gyomor- és hämorhoid-bajoknál, melyek ellen különösen ajánlható. Az első legjobb, nyákoldó Hoff-féle mell-maláta-czukorkák kék papirban vannak. — 2 frton alul mi sem küldetik.

Hoff János fiókja Budapesten zsibárusutcza 7 sz

Minden régi köhögés ellen

melifájdalmak, sok évi rekedtsék, torokbajok, s a tüdő nyálkásodása ellen a több orvos által megpróbált

lehér mellszörp

oly grógyszer, mely még soha sem használtatott a legkielégitőbb eredmény előidézése nélkül. Ezen szörp már az első használatnál feltünőleg jótékonyan hat, sőt a görcsös és höghurutnál elősegiti a nyulós és megrekedő nyálka kiköhögését, azonnal enyhiti a gége ingerlékenységét és rövid idő alatt eltávolit minden, ha még oly heves, sőt magát a legveszélyesb szárazbetegségi köhögést és vérhányást is.

MAYER G. A. W., Bresslauban.

Ára 1 egész üvegnek 3.60, egy fél üvegnek 1.80, egy negyed üvegnek 90 kr.

FOGFÁJÁSOK

bármily nemüek, egy pillanat alatt és biztosan eltávolittatnak az indiai fogkivonat használata által, mely gyors és biztos hatása által nagy hirnevet vivott ki magának, egyszersmind a legjob fog- és szájtisztitó szer. Egy nagy üveg 1 frt, kisebb 50 kr.

Gróf Beleznay Árpád

fagyás elleni tinkturája,

mely az ekkorig ismert szerek közt a legjobbnak és leghathatósabbnak bizonyult be, s biztos hatása több bizonyitvány által meg van próbálva.

Főraktár Budapesten: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertára király-utcza 12 sz. Ára 1 frt.

Franczia folyèkony

HAJFESTŐ-SZER

(Chromatique Parisien).

melylyel minden hajat tetszés szerint sötét, barna vagy szőkére legfeljebb 10 percz alatt állandóan megfesthetni; mely szernek hatása csaknem annyira ismert már, hogy egyébb ajánló feldicsérést nem is igényel. Ára 2 frt.

Főraktár: Budapesten, TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél, király-utcza 12 sz.

A köszvény gyógyitható.

Az általam feltalált és készitett villanydelejességi-készülék csalhatatlan szer rheumatismus, köszvény és görcsök ellen. Küldemények 5 forint beküldése vagy utánvét mellett. 5 készülék 20 forint.

Schäfer F. Stettin.

5%-os adómentes

magyar állampapirjáradék

a mostani árfolyam szerint $5\frac{3}{4}$ %-ot jövedelmez.

4%-os adómentes

magyar állam aranyjàradék

a mostani árfolyam szerint $5\frac{1}{2}$ %-ot jövedelmez,

minek folytán azokat mint tőkebefektetést vásárlásra ajánlom, mert a jövedelem, teljes biztonság mellett sokkal magasabb a takarékpénztári betéteknél, mely utóbbiak azonkivül az uj törvény értelmében 10%-os adóval vannak terhelve.

Fenti valamint egyéb értékpapirokat napi árfolyam szerint vásárlok és árusitom.

BLEIER DÁVID bank és váltóház BUDAPEST,

váczi utcza és Kristóf tér sarkán.

Más kamatozó papirok és értékpapirok iránti kérdésekre készséggel válaszoltatik.

Debreczen, 1883. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr" könyvnyomdájában. Piacz, SIMONFFY-ház.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Piacz, Simonffy-ház a városházával szemben.

Ide intézendők a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint az előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és a hirdetmények. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

X. évfolyam.

Ki legyen a h

(T.) A kuriai birá
vényjavaslatról szól az
valljuk, magunk is ug
hogy se ki, se be. Elő
mány és leszavazta a
szavazott az ellenzék,
az ellenzék. A dologga
oldalon tisztában vol
itt minden embernek a
kell mennie, mert az a
vagy rosz, vagy szüks
ségtelen, párt kérdés
nem való, mert „ma n
ked." És mi megvallju
képesek felfogni, hog
mire való volt tulajdon
kor valami ilyen vizs
mely egyik vagy másik
akartatik megejteni,
mindig jobban bizik n
mentben, mint a biró
tásban és mindig a pa
kiküldését sürgeti; itt
tási visszaéléseket illető
sem lehet nagyobb ré
mint egy, — közkifejez
magát a kormányt is
vizsgálat, — itt a törv
ségét óhajtják. Hát hogy
lehetünk tisztában, mer
solás vagy részrehajló
szó, az a részrehajlás
többség, mindkét esetb
tik, és a ház egy rész
kusabb esetekben ma
mig magát a parlamen
biróságra akarná bizni.

Furcsa thema. Fur
is, ha magát a foglalko
kintjük. Mert hogy a l
felett önnönmaga itélje
kezik sem törvénynyel,
sem az igazságszolgálta
ház ügye, punktum. El
semmi köze hozzá senk
egy része nem akarj
egyes képviselők szemé
ház ügye, de a házra
letékes foglalkozás, az
tás ellen merénylet, és
még is mindig ez sürg
Mert kérdjük: lehet
biróságtól, hogy kormá

A „Debreczeni Elle

Születésem n

Hatalmas fak közt kisd
Hol bölcsőm ringott eg
Hol álmodám egy szép
Az édes gyermekkor öl
A napsugár volt játszót
Előttem nyitva állt a p
De szép reményim tönk
Én nem születtem boldo

Mondják, hogy nem a f
Gunyhó a boldogság ta
Hogy az öröm csak od
Ahol a szivnek nincs so
Gunyhóm kicsiny volt,
S az üdvösségnek egy s
Csak néha néha érte le
Én nem születtem boldo

Hogy a diesőség boldog
Hiába mondjátok ti nek
Kinek babér jut homlok
Még nicsen boldogság s
Jő egy vihar . . Kicsi
Lehull a hirnév koronáj
S most puszta fővel állo
Én nem születtem boldo

Mi létünket megédesiti,
Barátság is honolt sziven
A hü barátokat szerettem